

Udskriftsdato: 31. december 2025

VEJ nr 9945 af 28/09/2017 (Gældende)

Vejledning om temarevision 2017 - kommunernes hjemtagelse af statsrefusion efter servicelovens § 181

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Børne- og Socialmin., j.nr. 2017-766

Vejledning om temarevision 2017 - kommunernes hjemtagelse af statsrefusion efter servicelovens § 181

(Til kommunerne og de kommunale revisorer)

Børne- og Socialministeriet udsendte den 15. juni 2017 et orienteringsbrev til kommunerne og de kommunale revisorer, hvor temaet for temarevisionen for regnskabsåret 2017 blev præsenteret. I nedenstående uddybes de 4 fokuspunkter, som temarevisionen for regnskabsåret 2017 skal omfatte.

Generelt

Børne- og Socialministeriet har løbende modtaget mange henvendelser fra kommunerne vedrørende fortolkningen af servicelovens § 181, stk. 2 og 3.

På den baggrund har ministeriet valgt at foretage en nærmere undersøgelse af kommunernes forvaltning af serviceloven § 181, herunder hvorvidt betingelserne for at hjemtage statsrefusion overholdes.

Det følger af servicelovens § 181, stk. 2 og 3, at staten afholder kommunernes udgifter til udlændinge, som har fået opholdstilladelse efter nærmere angivne bestemmelser i udlændingeloven, jf. servicelovens § 181, stk. 1.

Servicelovens § 181, stk. 2, indebærer, at staten fuldt ud afholder kommunernes udgifter til hjælp efter følgende bestemmelser i serviceloven i 3 år efter datoen for opholdstilladelsen:

- forebyggende foranstaltninger efter servicelovens § 11, stk. 3,
- ydelser vedrørende børn med handicap efter servicelovens §§ 41 og 42,
- særlige foranstaltninger for børn og unge efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 1-6 og 8-9,
- økonomisk støtte efter servicelovens § 52 a,
- støtteperson til forældremyndighedens indehaver efter servicelovens § 54,
- fast kontaktperson for unge mellem 18 og 22 år efter servicelovens § 76, stk. 2, og stk. 3, nr. 2,
- borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96,
- særlig kontaktperson til personer som er døvblinde efter servicelovens § 98 samt
- merudgiftsydelse til voksne med handicap efter servicelovens § 100.

Kommunerne kan hjemtage statsrefusion for udgifter afholdt i henhold til servicelovens § 181, stk. 2, i 3 år efter datoen for opholdstilladelsen. Der er derfor tale om en tidsbegrænset periode. Efter udløbet af den 3-årige periode, skal kommunerne selv afholde udgifterne.

Servicelovens § 181, stk. 3, er en undtagelsesbestemmelse til § 181, stk. 2. Af bestemmelsen følger det, at staten afholder samtlige udgifter efter serviceloven til udlændinge i en længere periode end de første 3 år efter datoen for opholdstilladelsen, hvis:

1. En udlænding er blevet anbragt i døgnophold inden for 24 måneder efter datoen for opholdstilladelsen. Det er en betingelse, at døgnopholdet er begrundet i vedkommendes betydelige og varigt nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne. Staten afholder kommunernes udgifter indtil det tidspunkt, hvor vedkommende har klaret sig selv i en sammenhængende periode på 2 år eller har opnået dansk statsborgerskab.
2. Uledsagede flygtningebørn får støtte efter servicelovens bestemmelser. Kommunerne opnår statsrefusion for samtlige udgifter efter serviceloven, som afholdes, indtil det uledsagede flygtningebarn bliver 18 år, opnår dansk statsborgerskab, eller til barnets forældre kommer til Danmark og opnår lovligt ophold.

Temarevisionen for regnskabsåret 2017 har til formål at afdække, hvorvidt kommunernes hjemtagelse af statsrefusion efter servicelovens § 181 er i overensstemmelse med lovgivningen.

Metode og afgrænsning af lovområde

Alle kommuner er omfattet af temarevisionen. Følgende lovområder er omfattet af temarevisionen:

- Lov om social service § 181.

Revisor bedes tilrettelægge revisionen således, at der skabes klarhed over, hvorvidt kommunens sagsgang og ledelsestilsyn sikrer, at kommunen hjemtager den korrekte statsrefusion i henhold til servicelovens § 181 for udgifter afholdt i henhold til servicelovens bestemmelser.

Fokuspunkter

Børne- og Socialministeriet ønsker, at de kommunale revisorer konkret skal undersøge følgende:

1.	Tilrettelæggelsen af hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange for sager, hvor der hjemtages refusion i henhold til servicelovens § 181.
a.	Har kommunen tilrettelagt hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange for sagsbehandlingen, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 29, stk. 1?
b.	Har kommunen etableret betryggende og dokumenterede interne kontroller, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 29, stk. 1?
c.	Har kommunen overordnet sikret et forsvarligt ledelsestilsyn af sagsområdet?

2.	Dokumentation i sagsbehandlingen vedr. sager, hvor der hjemtages refusion i henhold til servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1.
a.	Er det dokumenteret, at der er tale om en udlænding omfattet af personkredsen i servicelovens § 181, stk. 1?
b.	Er det dokumenteret, at der er tale om udgifter efter serviceloven til personer placeret i døgnophold?
c.	Er det dokumenteret, at døgnopholdet er begrundet i borgerens betydelige og varigt nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne?
d.	Er det dokumenteret, at kravene til personbogføring, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 51, er opfyldt?

3.	Hjemtagelse af refusion i henhold til servicelovens § 181, stk. 3, nr. 2.
a.	Har kommunen hjemtaget refusion, efter det uledsagede flygtningebarn er fyldt 18 år?
b.	Har kommunen hjemtaget refusion for unge, som er omfattet af bestemmelserne om efterværn i servicelovens kapitel 12?

4.	Forebyggende indsats til børn, unge og familier, jf. servicelovens § 11, stk. 3, til udlændinge med opholdstilladelse.
-----------	---

a.	Er der tale om en forebyggende indsats til et barn, en ung eller dennes familie, som kan imødekomme barnets eller den unges behov?
b.	Er der foretaget en konkret og individuel vurdering i forhold til barnet eller den unges behov?
c.	Er indsatsen tilstrækkelig og relevant i forhold til det enkelte barns eller unges behov?
d.	Er indsatsen målrettet konkrete problemer og udfordringer hos barnet, den unge eller dennes familie og tilpasset barnets eller den unges behov?

Supplerende bemærkninger:

Ad punkt 2 b. Det bemærkes, at der som døgnophold til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan være tale om:

- at der for børn og unge under 18 år træffes afgørelse om anbringelse uden for hjemmet efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, eller om videreført anbringelse efter servicelovens § 68 a,
- at der for unge i alderen 18-22 år, kan træffes afgørelse om opretholdt døgnophold, jf. § 76, stk. 3, nr. 1, og om udslusningsophold efter § 76, stk. 3, nr. 3.
- at der for unge i alderen 18-22 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, kan træffes afgørelse efter servicelovens § 76 a, stk. 1-2, om, at døgnophold i en plejefamilie opretholdes,
- at der for voksne kan træffes afgørelse om midlertidigt døgnophold efter servicelovens § 107,
- at der for voksne kan træffes afgørelse om længerevarende døgnophold efter servicelovens § 108,
- at der kan træffes afgørelse om ophold for voksne i plejehjem og beskyttede boliger efter servicelovens § 192, og
- at der kan træffes afgørelse om hjælp og støtte efter servicelovens afsnit V til voksne placeret i døgnophold i botilbudslignende tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 3.

Ad punkt 4. Kommunen skal efter servicelovens § 11, stk. 3, tilbyde en forebyggende indsats til børn, unge eller familier, når kommunen efter en konkret vurdering finder, at denne form for støtte kan imødekomme barnets eller den unges behov. Formålet med indsatsen er at forebygge, at problemerne vokser sig så store, at der må sættes ind med mere omfattende og indgribende indsatser f.eks. i form af særlig støtte efter servicelovens kapitel 11. Den indsats, der kan ydes efter servicelovens § 11, stk. 3, skal således være målrettet konkrete problemer og udfordringer hos barnet, den unge eller familien og dermed tilpasset barnets eller den unges behov.

§ 11, stk. 3, omfatter således ikke traditionel integrationsindsats, som finansieres via det faste månedlige grundtilskud efter integrationsloven. Grundtilskuddet omfatter de generelle og forventelige udgifter forbundet med at integrere flygtningefamilier. Udgifter til en generel integrationsindsats er på den baggrund ikke omfattet af servicelovens bestemmelser.

Afrapportering

Temarevisionen afrapporteres i revisionsberetningerne for regnskabsåret 2017. Revisor bedes redegøre fyldigt og detaljeret for de forhold, der findes ved den særlige revision. Revisor kan i den forbindelse angive procedurer og hensigtsmæssige forretningsgange, der kan fremme og sikre, at kommunerne hjemtager den korrekte statsrefusion for udgifter afholdt i henhold til servicelovens § 181, stk. 2 og 3.

Kommunerne anmodes som vanligt om at besvare eventuelle revisionsbemærkninger i forbindelse med temarevisionen.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til revision@sm.dk.

Børne- og Socialministeriet, den 28. september 2017

P.M.V.

MALENE VESTERGAARD

/ Lone Larsen